

רוּחִין בְּרוּחִין נְהוּרִין בְּנְהוּרִין, כְּלֵהוּ אֵלִין בְּאֵלִין עַד
 דְּאִתְעֵבִידוּ חַד. וּכְדִין הָאֵי רוּחָא דְכָלִיל מְכַלְהוּ
 סְלָקָא לְאִתְעֵטְרָא (נ"א לְאִתְעֵרָא) בְּרוּחָא דְלַעִילָא הֵתוּא
 דְאִקְרִי שְׁמִי"ם וְזִמִּין לִיה לְאִתְחַבְרָא בְּהַדִּיה, כִּיּוֹן
 דְּאִתְקַשְׁרוּ כְּלֵהוּ דְלִתְתָא בְּהַדִּיה אָמַר (שיר השירים א)
 יִשְׁקֵנִי מִנְשִׁיקוֹת פִּיהוּ, וּכְדִין אִיהוּ חֲדוּה לְאִתְקַשְׁרָא
 רוּחָא בְּרוּחָא וְלֹאֲשַׁתְלַמָּא דָּא בְדָא, כְּדִין אִיהוּ שְׁלִימוּ
 בְּחַבְרוּא חַדָּא.

כִּיּוֹן דִּהָאֵי רוּחָא אִתְחַבְרָא בְּהַדִּיה וְאִשְׁתַּלִּים דָּא
 בְדָא וְאִתְנְהוּרוּ דָּא בְדָא בְּכָל שְׁלִימוּ כְּדָקָא
 חַוִּי בְּהָאֵי רְעוּתָא דְצִלִּי בַר נָשׁ זַכָּאָה דְסָלִיק בּוּלָא
 כְּדָקָא חַוִּי, (דף נה ע"א) עַד הֵתוּא אֲתֵר לְחַבְרָא רְחִימוּ דָּא
 בְדָא, כְּדִין (ד"א שְׁמִיָּא אִתְחַבְרָא בְּרוּחָא דָּא בְּרְחִימוּ בְּשְׁלִימוּ בְּאִנְהוּרִיתָא מִתְדַבְּקוֹן
 דָּא בְדָא, כְּדִין) כָּל אֲנוּן הֵיכְלִין וְכָל אֲנוּן רוּחִין דְּאִתְכַּלִּילוּ

לשון הקודש

לְהִתְקַשֵּׁר רוּחַ בְּרוּחַ וְלִהְיֵת לָם זֶה בְּזוֹהַ,
 וְאֵז הִיא הַשְּׁלֵמוֹת בְּחַבְרוּא אַחַד.

כִּיּוֹן שְׁרוּחַ זֶה מִתְחַבְרָא עִמּוֹ וְנִשְׁלָמוּ זֶה
 בְּזוֹהַ וּמְאִירִים זֶה בְּזוֹהַ בְּכָל הַשְּׁלֵמוֹת
 כְּרָאוּי כְּרָצוֹן זֶה שְׂמֵת־פֶּלֶל בֵּין אָדָם צָדִיק
 שְׂמֵעֵלָה הַכֹּל כְּרָאוּי עַד אוֹתוֹ מְקוֹם
 לְחַבְרָא אַחֲבָה זֶה בְּזוֹהַ, אֵז וּשְׁמִים מִתְחַבְרָא
 בְּרוּחַ זֶה בְּאֲחֵבָה בְּשְׁלֵמוֹת כְּהִאָרָה מִתְדַבְּקִים זֶה
 בְּזוֹהַ, וְאֵז כָּל אוֹתָם הֵיכְלוֹת וְכָל אוֹתָם

שָׁלֵשׁ לְכָל צַד. כָּל אוֹתָם מִתְחַנְּנִים
 כְּלוּלִים בְּהֵם. וּבְהֵם קִימִים רוּחוֹת עִם
 רוּחוֹת, אוֹרוֹת עִם אוֹרוֹת. כָּלֵם אֵלָה עִם
 אֵלָה עַד שְׁנַעֲשִׂים אַחַד. וְאֵז רוּחַ זֶה
 שְׂכָלוֹ מְכָלֵם עוֹלָה לְהִתְעַטֵּר וְלְהִתְעוֹרֵר
 בְּרוּחַ שֶׁל מַעְלָה, אוֹתוֹ שְׁנַקְרָא שְׁמִים,
 וּמִזְמִין אוֹתוֹ לְהִתְחַבְרָא עִמּוֹ. כִּיּוֹן שְׁנַקְשְׁרוּ
 כָּלֵם שְׁלֵמָטָה יַחַד עִמּוֹ, אָמַר (שם א) יִשְׁקֵנִי
 מִנְשִׁיקוֹת פִּיהוּ. וְאֵז הַחֲדוּה הִיא

בְּהַאי כָּל חַד וְחַד מֵאַנּוּן רוּחִין וְהִיכְלִין דְּאַנּוּן בְּכִלְלָא
 דְּשָׁמַיִם כָּל חַד וְחַד נְטִיל חַהוּא הִיכְלָא וְחַהוּא רוּחָא
 (בְּאַתְר) דְּאַתְחִוֵי לִיה לְאַתְחַבְרָא בְּהַדִּיה וּלְאַשְׁתַּלְמָא
 בְּהַדִּיה פְּרָקָא יָאוּת.

(ד"א בְּגִין דְּחַהוּא רוּחָא שְׁתִּיתַמָּה דְּאַקְרֵי שְׁמַיִם דְּאִיהוּ רוּחָא קְדִישָׁא לְעִילָא נְטִיל הִיכְלָא
 דָּא רוּחָא דָּא דְּאַקְרֵי רְצוּן סְלִיק לִזְן לְגַבְיֵיהוּ בְּחַהוּא יְחוּדָא. וְהָכִי אֲתַחַבְרִין רְצוּן
 לְאַתְנַשְׁקָא) (כֵּן ע"ל הַרְש"ב) (נ"א בְּגִין דְּחַהוּא רוּחָא שְׁתִּיתַמָּה דְּאַקְרֵי רְצוּן סְלִיק לִזְן
 לְגַבְיֵיהוּ בְּחַהוּא יְחוּדָא וְהָכִי אֲתַחַבְרִין שְׁמַיִם דְּאִיהִי רוּחָא קְדִישָׁא לְעִילָא נְטִיל הִיכְלָא דָּא
 רוּחָא דָּא דְּאַקְרֵי רְצוּן לְאַתְנַשְׁקָא) דָּא בְּדָא. לְאַתְחַבְרָא דָּא בְּדָא
 לְאַשְׁתַּלְמָא דָּא בְּדָא. וְרוּחָא דָּא (בראשית כט) וַיִּשַׁק יַעֲקֹב
 לְרַחֵל וְגו'.

אַבְרָהָם דְּאִיהוּ יְמִינָא לְעִילָא נְטִיל (ד"א ל"ג הִיכְלָא דְּקַאמְרִין)
 (הִיכַל אַהֲבָה) רוּחָא דְּאַקְרֵי אַהֲבָה לְאַתְקַשְׂרָא
 דָּא בְּדָא לְאַתְחַבְרָא דָּא בְּדָא לְמַתְוֵי חַד וְסִימְנִיד
 (בראשית יב) הִנֵּה נָא יִדְעֵתִי כִי אִשָּׁה יִפֹּת מִרְאֶה אֶת.

לשון הקודש

שְׁשֵׁי שְׁנַקְרָא רְצוּן מַעְלָה אוֹתָם אֱלִיָּהֶם בְּאוֹתוֹ
 יְחוּד, וְכֵךְ מִתְחַבְרִים שְׁמַיִם, שְׁהוּא רוּחַ קְדוּשׁ
 לְמַעְלָה, נְטִיל הִיכַל זֶה רוּחַ זֶה שְׁנַקְרָא רְצוּן
 לְהַתְנַשְׁקוּ זֶה בְּזוֹה, לְהַתְחַבְרֵי זֶה בְּזוֹה,
 לְהַשְׁתַּלֵּם זֶה בְּזוֹה. וְזֶה סוּד (בראשית כט)
 וַיִּשַׁק יַעֲקֹב לְרַחֵל וְגו'.

אַבְרָהָם שְׁהוּא יְמִין לְמַעְלָה נְטִיל וְהִיכַל
 שְׁאֲמַרְנּוּ וְהִיכַל אַהֲבָה רוּחַ שְׁנַקְרָא אַהֲבָה
 לְהַתְקַשְׂרֵי זֶה בְּזוֹה, לְהַתְחַבְרֵי זֶה בְּזוֹה

רוּחוֹת שְׁנַכְלָלוּ בְּזוֹה, כָּל אֶחָד וְאֶחָד
 מֵאוֹתָם רוּחוֹת וְהִיכְלוֹת שְׁהֵם בְּכִלְלֵי שָׁל
 שְׁמַיִם, כָּל אֶחָד וְאֶחָד נְטִיל אוֹתוֹ הִיכַל
 וְאוֹתוֹ רוּחַ שְׁרָאוּי לוֹ לְהַתְחַבְרֵי עִמּוֹ
 וְלְהַשְׁתַּלֵּם עִמּוֹ פְּרָאוּי.

וּמִשׁוּם שְׁהָרוּחַ הַשְּׁשֵׁי הַזֶּה שְׁנַקְרָא שְׁמַיִם רוּחַ
 קְדוּשׁ לְמַעְלָה, נְטִיל הִיכַל זֶה, הָרוּחַ הַזֶּה שְׁנַקְרָא
 רְצוּן מַעְלָה אוֹתָם אֱלִיָּהֶם בְּאוֹתוֹ יְחוּד, וְכֵךְ
 מִתְחַבְרִים רְצוּן לְהַתְנַשְׁקוּ (נ"א מִשׁוּם שְׁאוֹתוֹ רוּחַ

וְשִׁפְרוּ דְאִתָּא בְּאֵנוּן שְׂדִים.

יִצְחָק דְּאִתּוּ שְׂמַאלָא נָטִיל הַהוּא הַיְכָלָא (פקודי רנ"ו

א דבי דינא דכל דינין מתערין מתמן רוחא דאקרי וכותא לאתחברא דא
בדא ולא שתלטא דא בדא למחוי כלא חד בדקא יאות. שאר נביאים נטלין תרין היכלין

(ד"א דלמפא), תרין רוחין נוג"ה וזה"ר, ברזא דכתיב, (שיר

השירים ז) חמוקי ירכיך וגו' לאתקשרא אלין באלין

למחוי חד.

יוסף הצדיק עמודא דעלמא נטיל היכלא דספיר

רוחא דאקרי לבנת הספיר, ואף על גב

דכתיב, (שמות כד) ותחת רגליו, בגין יקרא דמלכא, והכי

הוא ודאי. ולבתר עמודא דא נטיל יתיר דאיתו

רזא דרזין באתר דהיכלא שביעאה. עד הכא

מתתפרן דרזין ומתתפרן דא בדא לאשתלמא דא

עם דא למחוי בלהו חד. כלא בדקא חזי. וכדין

(מלכים א יח) יי הוא האלהים וגו'. זכאה חולקיה בעלמא

לשון הקודש

להתקשר אלה באלה להיות אחד.

יוסף הצדיק עמוד העולם נטל היכל של

ספיר, הרוח שנקראת לבנת הספיר,

ואף על גב שכתוב (שמות כד) ותחת רגליו,

בשביל כבוד המלך. וכך הוא בודאי.

ואחר כך העמוד תזו נטל יותר, שהוא

סוד הסודות, במקום של ההיכל

השביעי. עד כאן מתחברות דרגות

ומתחברים זה בזה להשתלם זה עם זה

להיות אחד, וסימן לדבר – (שם יב) הנה נא

ידעתי כי אשה יפת מראה את. ויפי של

האשה באותם שדים.

יצחק שהוא שמאל, נטל אותו היכל ושל

בית דין שכל הדינים מתעוררים. משם הרוח

שנקראת וכות להתחבר זה בזה ולהשתלם זה בזה

להיות הכל אחד בראוי. שאר הנביאים נטלו שני

היכלות (שלמפא). שני רוחות נוג"ה וזה"ר,

בסוד הכתוב (שיר ז) חמוקי ירכיך וגו',

דין ובעלמא דאתי מאן דידיע לקשרא לון
ולאתדבקא במאריה.

הכא הכרעה (ד"א ל"ג בהכרעה הכא ומוסיף הווי"ן) והשתחוואה,
וקידה, ופרישו דכפין, ונפילה דאפין לאמשכא
רעותא דרוחא עלאה נשמתא דכל נשמתין דאיהו
תליא לעילא עד אין סוף. (ד"א ל"ג סוף) דמניה נפקי
נהירו וברכאן לאשלמא כלא מלעילא בדקא יאות.
ולמיהוי כלא בשלימו מלתתא ומלעילא וכל אנפין
נהירין בכל סטרין בדקא יאות. כדין כל גזרי דינין
מתבטלין וכל רעותא אתעביד לעילא ותתא. ועל
דא כתיב, (ישעיה מט) ויאמר לי עבדי אתה ישראל אשר
בך אתפאר. וכתיב, (תהלים קמד) אשרי העם שכבה לו
אשרי העם שיי אלהיו:

היכלא שביעאה היכלא דא לאו ביה דיוקנא ממש,

לשון הקודש

הכל מלמעלה פראוי ולהיות הכל
בשלמות מלמטה ומלמעלה, וכל הפנים
מאירות בכל הצדדים פראוי. ואז
מתבטלים כל גזרי הדין, וכל הרצון
נעשה למעלה ולמטה. ועל זה כתוב (ישעיה
מט) ויאמר לי עבדי אתה ישראל אשר בך
אתפאר. וכתיב (תהלים קמד) אשרי העם
שכבה לו אשרי העם שיה אלהיו.

היכל שביעי. בהיכל זה אין בו דמות

להיות כלם אחד. הכל פראוי. ואז ה'
הוא האלהים וגו'. אשרי חלקו בעולם
הזה ובעולם הבא מי שיודע לקשרם
ולהדבק ברבונו.

כאן הכרעה ובהכרעה כאן ומוסיף הווי"ן
והשתחוואה וקידה ופרישת כפים ונפילת
אפים להמשיך רצון הרוח העליון, נשמת
כל הנשמות, שתלוי למעלה עד אין סוף,
שממנו יוצאים אורות וברכות להשלים

כִּלְאֵי אִיהוּ בְּסִתְיֵמוּ וְגו' (ד"א ג') רָזָא דְרָזוֹן, פְּרוּכְתָּא
 דְּפְרִיסָא (ד"א פְּרִיסָא) קְיִימִין כְּלָחוּ הֵיכְלִין דְּכָל
 לְאַתְחִזָּא תַרְיַן פְּרוּכִים (ד"א ל"ג דָּא מִן דָּא קְיִימִין), לְגוּ מִן דָּא
 קְיִימָא כְּפּוּרְתָּא דִּיוֹקְנָא דְקֻדְשׁ קוּדְשִׁין, בְּגִין כְּדִ
 הֵיכְלָא דָּא אֶקְרִי קֻדְשׁ הַקְּדָשִׁים. הַאי קֻדְשׁ הַקְּדָשִׁים
 אֲתֵר מִתְתַקְנָא לְהַהוּא נִשְׁמָתָא עֲלָאָה כְּלָלָא דְכָלָא
 עֲלָמָא דְאַתִּי לְגַבִּי הַאי (נ"א עֲלָמָא) עֲלָאִי.

דְּהָא כְּדִ מִתְחַבְּרִין כְּלָחוּ רוּחֵי דָּא בְּדָא וְאַשְׁתְּלִימוּ
 דָּא עִם דָּא כְּדָקָא חָזִי, כְּדִין אֲתַעַר רוּחָא
 עֲלָאָה נִשְׁמָתָא דְכָלָא לְגַבִּי עֲלָא סְתִימָא דְכָל
 סְתִימִין, לְאַתְעָרָא עַל כָּלָא לְאַנְהָרָא לֹון מֵעֲלָא
 לְתַתָּא. וְלֹאֲשַׁלְמָא לֹון לְאַדְלָקָא בּוֹצִינִין.

וְכַד כִּלְאֵי (נ"א אִיהוּ) בְּשִׁלְיֵמוּ בְּנִהִירוּ דְכָלָא וְנַחֲתִית
 נִהִירוּ עֲלָאָה, כְּדִין הַאי הֵיכְלָא שְׁבִיעָאָה אִיהוּ

לשון הקודש

שְׁתַּרְיַי כְּשִׁמְתַּחְבְּרִים כָּל הַרוּחֹת זֶה בְּזֶה
 וְנִשְׁלָמִים זֶה בְּזֶה פְּרָאוּי, אִז מִתְעוֹרֵר רוּחַ
 עֲלִיּוֹן נִשְׁמַת הַכֹּל כְּלָפִי מַעְלָה נִסְתַּר כָּל
 הַנִּסְתָּרִים, לְהַתְעוֹרֵר עַל הַכֹּל וּלְהַאִיר
 לְהֵם מִלְמַעְלָה לְמַטָּה, וּלְהַשְׁלִים אוֹתָם
 לְהַדְלִיק גִּירוֹת.

וּכְשֶׁהַכֹּל (נ"א הוּא) בְּשִׁלְמוֹת פְּאוּר שֶׁל
 הַכֹּל וְיוֹרֵד אוֹר עֲלִיּוֹן, אִז הֵיכְלֵי הַשְּׁבִיעִי
 הַזֶּה הוּא הֵיכְלֵי נִסְתָּר בְּסִתְרֵי הַכֹּל, לְקַבֵּל

מִמֶּשׁ, הַכֹּל הוּא בְּנִסְתָּר וְגו' (תוֹדוּ) סוּד
 הַסּוּדוֹת, הַפְּרֻכָּת שְׁפְרוּסָה וּפְרוּסָה, כָּל
 הַהֵיכְלוֹת עוֹמְדִים שְׁלֹא יִתְרָאוּ שְׁנֵי
 כְּרוּבִים וְדִיא זֶה מִזֶּה עוֹמְדִים. לְפָנִים מִזֶּה
 עוֹמְדָת כְּפָרְתָּא, דְמוֹת שֶׁל קֻדְשׁ הַקְּדָשִׁים,
 וְלָכוֹן הֵיכְלֵי זֶה נִקְרָא קֻדְשׁ הַקְּדָשִׁים. קֻדְשׁ
 הַקְּדָשִׁים הַזֶּה מְקוּם מִתְקַן לְאוֹתָהּ נִשְׁמָה
 עֲלִיּוֹנָה, כְּלָל שֶׁל כָּל הָעוֹלָם הַבָּא לְגַבִּי
 (וְעוֹלָם הָעֲלִיּוֹנִים הַלְלוּ).

היכלא סתימאה בסתימו דכלא לקבלא יהוא קדש
הקדשים נהירו דנחית ולא תמלייא מתמן פנוקבא
דמתעברא מן דכורא ואתמלייא, ולא אתמלייא אלא
מהאי היכלא דמתתקנא לקבלא יהוא נהירו עלאה,
ורוא דא היכלא שביעאה איהו אתר דחבורא דזוונא,
לאתחברא שביעאה בשביעאה למחוי (דף מה ע"ב) כלא
חד שלימו (ד"א חד) בדקא חזי.

ומאן דידיע לקשרא יחודא דא זכאה חולקיה רחים
לעילא רחים לתתא קדשא ברוך הוא (איהו)
גזיר ואיהו מבטל. סלקא דעתין דאיהו מקטרנא
במאריה, לאו הכי, אלא בגין דכד איהו קשיר
קשירין וידיע ליחדא יחודא וכל אנפין נהירין וכל
שלימו אשתבח וכלא אתפרנא בדקא יאות, כל דינין
מתעברין ומתבטלין ולא אשתבח דינא בעלמא.
זכאה חולקיה בעלמא דין ובעלמא דאתי. דא הוא

לשון הקודש

חלקו, אהוב למעלה ואהוב למטה,
הקדוש ברוך הוא גזיר והוא מבטל.
הנעלה על דעתך שהוא מקטרנא ברבונא?
לא כן! אלא משום שפשהוא קשיר
קשרים ויודע ליחד יחוד וכל הפנים
מאירות, וכל השלמות נמצאת, והכל
מתברך פראוי, כל הדינים מסתלקים
ומתבטלים ולא נמצא דין בעולם, אשרי

את אותו קדש הקדשים אור שיוצא,
ולתמלא משם כמו נקבה שמתעברת
מן הזכר ומתמלאת, ולא מתמלאת אלא
מהיכל זה שמתקן לקבל אותו אור עליון.
וזה סוד ההיכל השביעי, הוא מקום של
חבור הזווג להתחבר שביעי בשביעי,
להיות הכל אחד שלמות ואחת פראוי.
ומי שיוודע לקשר יחוד זה - אשרי

לַתָּא דְכָתִיב בֵּיהּ (משלי י) וְצַדִּיק יִסֹּד עוֹלָם דָּא הוּא
 קִיּוּמָא דְעֵלְמָא. בְּכָל יוֹמָא קָאֲרִי עֲלוּי כְרוּזָא (ישעיה מא)
 וְאַתָּה תִּגִּיל בֵּינִי בְּקֹדֶשׁ יִשְׂרָאֵל תִּתְהַלֵּל.

בְּגוֹזָנָא דָּא קָרְבָּנָא (ד"א ל"ג דא) סְלָקָא תִּנְנָא
 וּמִסְתַּפְקִין (ד"א ביה) פֶּל חַד וְחַד וְחַד בְּדַקְחֵי לִיהּ,
 וְכַהֲנֵי בְרַעוּתָא וְלוֹאֵי בְּכַסִּימוֹ דְשִׁירְתָּא. דָּא אֶתְכַלִּיל
 בְּדָא, וְעֵיילִי הִיכְלָא בְּהִיכְלָא רוּחָא בְרוּחָא עַד
 דְמִתְחַבְרֵן בְּדוּכְתִייהוּ בְּדַקָּא חֲזִי לִיהּ שְׂיִיפָא בְּשִׂיפָא
 וְאַשְׁתַּלִּימוּ דָּא בְּדָא וְאַתִּיחַדוּ דָּא בְּדָא עַד דְאַנּוּן
 חַד (ד"א ל"ג) (ואתנהרין) וְנַהֲרִין דָּא בְּדָא.

בְּדִין נִשְׁמַתָּא עֲלָאָה דְכֻלָּא אֲתִיָּא מְלַעֲיָלָא וְנַהֲרִין
 לוֹן, וְחֻוּ נַהֲרִין בְּלָהוּ בּוֹצִינִין בְּשִׁלְיָמוֹ
 בְּדַקָּא חֲזִי, עַד דְּתַהוּא נַהוּרָא עֲלָאָה אֲתַעַר וְכֻלָּא
 אֲעִיל לְגַבִּי קַדְשׁ הַקְּדָשִׁים, וְאַתְּבָרְכָא וְאַתְּמַלִּיָּא

לשון הקודש

עד שמתחברים במקומם פראוי לו איבר
 באיבר ומשתלמים זה בזה, ומתיחדים
 זה בזה, עד שהם אחד ונאורים ומאירים
 זה בזה.

אז הנשמה העליונה של הכל באה
 מלמעלה ומאירה להם, וכל הנורות
 מאירים בשלמות פראוי, עד שאותו אור
 עליון מתעורר, והכל נכנס אל קדש
 הקדשים, ומתברך ומתמלא בבאר של

חלקו בעולם הזה ובעולם הבא. והו
 למטה, שבתוב בו (משלי י) וצדיק יסוד
 עולם. והו קיום העולם. בכל יום קורא
 עליו הכרוז, (ישעיה מא) ואתה תגיל בה'
 בקדוש ישראל תתהלל.

כמו זה קרבן (הו) עולה עשן, ומסתפקים
 ובו פל אחד ואחד פראוי לו, וכהנים
 ברצון, ולוים בנעימות השירה. זה נכלל
 בזה, ונכנסים היכל בהיכל, רוח ברוח,

כִּבְרָא דְמִיּוּן נִבְעִין וְלֹא פְּסָקִין, וְכִלְהוּ. מִתְּבַרְכָּאן
לְעֵילָא וְתַתָּא.

הָכָא רָזָא דְרִזּוּן, הַהוּא דְלֹא אֲתִידַע וְלֹא אָעִיל
בְּחוּשְׁבָנָא. רַעוּתָא דְלֹא אֲתַפֵּס לְעֵלְמִין בְּסִים
לְגוּ לְגוּ בְּגוּוּיָהוּ, וְלֹא אֲתִידַע הַהוּא רַעוּתָא וְלֹא
אֲתַפֵּס לְמַנְדַּע (ד"א ל"ג) (ל"ז) וְכִדִּין כִּלְא רַעוּתָא חָדָא עַד
אִין סוּף וְכִלְא אִיהוּ בְּשִׁלְיָמוּ מִלְתָּתָא וּמְלַעִילָא וּמְגוּ
לְגוּ. עַד דְּאֲתַעְבִּיד כִּלְא חָד. הַאי רַעוּתָא לֹא אָעִיל
לְגוּ אַף עַל גַּב דְּלֹא אֲתִידַע עַד דְּכִלְא אֲשַׁתְּלִים
וְאֲתַנְהִיר בְּקַדְמִיתָא בְּכִלְהוּ סְטָרִין. כִּדִּין בְּסִים הַהוּא
רַעוּתָא (ד"א ל"ג) (לְכִלְא) וְלֹא (ד"א דְלֹא) אֲתַפֵּס לְגוּ בְּגוּ
בְּסִתִּימוּ, וְכִדִּין זַכָּאָה חוּלְקִיָּה מָאן דִּיתַדְבַּק בְּמֵאֲרִיָּה
בְּהֵיא שַׁעְתָּא, זַכָּאָה אִיהוּ לְעֵילָא זַכָּאָה אִיהוּ לְתַתָּא
עֲלִיָּה כְּתִיב, (מְשַׁלֵּי כג) יִשְׁמַח אָבִיךָ וְאִמְךָ וְתִגַּל יוֹלְדֶיךָ.

לשון הקודש

הַרְצוּן הַזֶּה לֹא נִכְנַס פְּנִימָה, אַף עַל גַּב
שְׁלֹא נוֹדַע, עַד שֶׁהִכֵּל נִשְׁלַם וּמֵאִיר
בְּהַתְחַלָּה בְּכָל הַצְּדָדִים. אִזּוּ מִמְּתִיק אוֹתוֹ
רְצוֹן וְכִלְא וְלֹא וְשִׁלְאֵא נִתְּפַס לְפָנָי וְלְפָנִים
בְּנִסְתָּר. וְאִזּוּ אֲשֶׁרֵי חִלְקוּ שֶׁל מִי שֶׁנִּדְבַּק
בְּרַבּוֹנוּ בְּאוֹתָהּ שַׁעָה, אֲשֶׁרֵי לְמַעְלָה
וְאֲשֶׁרֵי לְמַטָּה, עָלָיו כְּתוּב (מְשַׁלֵּי כג) יִשְׁמַח
אָבִיךָ וְאִמְךָ וְתִגַּל יוֹלְדֶיךָ.

מִים נֹבְעִים וְלֹא פּוֹסְקִים, וְכִלְאֵם
מִתְּבַרְכִּים לְמַעְלָה וְלְמַטָּה.
כָּאֵן סוּד הַסּוּדוֹת אוֹתוֹ שְׁלֹא נוֹדַע וְלֹא
נִכְנַס בְּחִשְׁבוֹן, רְצוֹן שְׁלֹא נִתְּפַס
לְעוֹלָמִים מִמְּתִיק לְפָנָי וְלְפָנִים בְּתוֹכִם.
וְלֹא נוֹדַע אוֹתוֹ רְצוֹן וְלֹא נִתְּפַס לְדַעַת
וְלִנְנוּ. וְאִזּוּ הִכֵּל רְצוֹן אַחַד עַד אִין סוּף,
וְהִכֵּל הוּא בְּשִׁלְמוֹת מְלַמְטָה וּמְלַמְעָה
וּמְלַפְנֵי וְלְפָנִים, עַד שֶׁנַּעֲשֶׂה הִכֵּל אַחַד.

תָּא חַוִּי, בֵּינוּן דְּכִלְהוּ אֲשֵׁת־לִימוּ דָּא בְּדָא וְאֲתִקְשְׁרוּ
 דָּא בְּדָא בְּקִשּׁוּרָא חָדָא וְנִשְׁמַתָּא עֲלָאָה נְהוּר
 לִזְנוּן מִסְטָרָא דְלַעִילָא, וְכִלְהוּ נְהוּרִין אֲנוּן בּוֹצִינָא חָדָא
 בְּשִׁלְיִמוּ, בְּדִין רַעּוּא חָדָא דְמַחְשָׁבָה (ד"א בְּמַחְשָׁבָה) אֲתַפְּסִים
 (ד"א לְנוּן דְּנִהִירוּ דְסָלִיק עַל כֹּלָא וּפְנוּ לְנוּן בְּהוּא רַעּוּתָא בְּמַחְשָׁבָה אֲתַפְּסִים) נְהוּרוּ
 דְלָא אֲתַפְּסִים וְלָא אֲתִידַע בְּרַהוּא רַעּוּ דְמַחְשָׁבָה
 תַּפְּסִים וְלָא יָדַע מַה תַּפְּסִים אֲלָא דְאֲתַנְהִיר וְאֲתַפְּסִים
 הֵהוּא רַעּוּ דְמַחְשָׁבָה וְאֲתַמְלִיֵּיא כֹּלָא וְאֲשֵׁת־לִים כֹּלָא
 וְאֲתַנְהִיר וְאֲתַפְּסִים כֹּלָא כְּדַקָּא יָאוּת. וְעַל דָּא כְּתִיב,
 (תהלים קמד) אֲשֵׁרֵי הָעַם שָׁפְכָה לֹו וְגו'.

מָאן דְּזָכִי לְאֲתַדְבָּקָא בְּמַאֲרִיָּה פְּהַאי גְּוֹנָא, יָרִית
 עֲלַמִּין כְּלָהוּ, רְחִימָא לְעִילָא רְחִימָא לְתַתָּא,
 עֲלוּתִיָּה לָא אֲהַדְרָא רִיקְנִיָּא, דָּא אֲתַחֲטִי קַמִּי מַאֲרִיָּה
 כְּבָרָא קַמִּי אֲבוּי וְעַבִּיד לִיָּה רַעּוּתָא בְּכֹל מַה

לשון הקודש

תּוֹפְסִת, אֲלָא שְׂמַאֲרִי וּמִתְמַתְקִי אוּתוּ
 רַעּוּן הַמַּחְשָׁבָה. וְהַכֹּל מִתְמַלָּא וְהַכֹּל
 נִשְׁלָם וּמַאֲרִי וּמִתְבַּשֵּׂם הַכֹּל פְּרָאוּי. וְעַל
 זֶה כְּתוּב (תהלים קמד) אֲשֵׁרֵי הָעַם שָׁפְכָה
 לֹו וְגו'.

מִי שְׂזוּכָה לְהַדְבֵּק בְּרַבּוֹנוּ כְּמוֹ זֶה, יוֹרֵשׁ
 אֶת כָּל הָעוֹלָמוֹת. אֲהוּב לְמַעְלָה וְאֲהוּב
 לְמַטָּה. תְּפִלְתוֹ לֹא חוֹזֶרֶת רִיקָם. זֶה
 מִתְחַטֵּא לְפָנָי רַבּוֹנוּ כְּמוֹ בֶן לְפָנָי אֲבוּי

כֹּא רְאָה, בֵּינוּן שְׁכֵלָם נִתְקַנּוּ זֶה בְּזֶה
 וְנִקְשְׁרוּ זֶה בְּזֶה בְּקִשּׁוּר אֶחָד, וְהַנְּשִׁמָּה
 הָעֲלִיּוֹנָה מַאֲרִיָּה לְהֵם מַצֵּד שֶׁל מַעְלָה,
 וְכֹל הָאוּרוֹת הֵם נִר אֶחָד בְּשִׁלְמוֹת, אִז
 רַעּוּן אֶחָד שֶׁל הַמַּחְשָׁבָה וּבְמַחְשָׁבָהוּ
 נִתְפָּס וּד"א לְפָנָי וּלְפָנָיִם, שְׂאוּר שְׁעוּלָה עַל הַכֹּל
 וּבְפָנָי לְפָנָיִם פְּאוּתוֹ רַעּוּן נִתְפָּס בְּמַחְשָׁבָהוּ אוּר
 שְׁלָא נִתְפָּס וְלֹא נוֹדַע, פֶּרֶט לְאוּתוֹ רַעּוּן
 שְׁהַמַּחְשָׁבָה תּוֹפְסִת וְלֹא יוֹדַעַת מַה

דְּאַצְטְרִיד, וְאַימְתִּיה שְׁלִיט עַל כָּל בְּרִיּוֹן אִיהוּ גָזִיר
 וְקִדְשָׁא בְרִידְ הוּא עָבִיד. עֲלִיהַ כְּתִיב, (איוב כב) וְתַגְזֹר
 אָמַר וַיָּקָם לָךְ וְעַל דְּרָכֶיךָ נָגַהּ אֹרֶךְ:

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹרֶךְ וַיְהִי אֹרֶךְ וְגו'. אָמַר רַבִּי
 יִצְחָק מִכָּאן דְּעֵקְרוֹן קִדְשָׁא בְרִידְ הוּא

לְהֵנִי נְטִיעוֹן (ד"א וְשִׁתִּיל לֹון מִשְׁמַע דְּכְתִיב יְהִי. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר אֹרֶךְ שְׁכֶבֶד
 הָיָה תַנּוּן, מִשְׁמַע דְּכְתִיב וַיְהִי אֹרֶךְ, וְהָיָה לֹא כְתִיב אֶלְא וַיְהִי. וְכַד אֶסְתַּבֵּל קִדְשָׁא בְרִידְ
 הוּא בְּאֵנוּן דְּרִין דְּרִשְׁעִיעִיא. גָּנִיזוּ לִיהַ לְצַדִּיקִיא הֲדָא הוּא דְכְתִיב, (תהלים צו) אֹרֶךְ זְרוּעַ
 לְצַדִּיק וְלִישְׂרֵי לֵב שְׁמַחָה וְהָא אֶתְמַר, וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹרֶךְ, הֲדָא הוּא דְכְתִיב, (ישעיה
 מא) מִי הָעִיר מִמּוֹרָה וְגו'.

וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת הָאֹרֶךְ כִּי טוֹב. מָאִי רָאָה, אָמַר רַבִּי חֵיָא בְּדִקְאָמְרוֹן חָמָא בְּעוֹבְדֵייהוּ
 דְּרִשְׁעִיעִיא וְגָנִיזוּ לִיהַ. רַבִּי אַבְאָ אָמַר וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת הָאֹרֶךְ כִּי טוֹב לְגָנוּזוֹ אֹתוֹ. וַיֵּרָא
 אֱלֹהִים אֶת הָאֹרֶךְ, (ג"א וְשִׁתִּיל לֹון דְּכְתִיב וַיְהִי אֹרֶךְ מָאִי מִשְׁמַע אֹרֶךְ שְׁכֶבֶד הָיָה אֹרֶךְ.
 רַבִּי יְהוּדָה אָמַר אֹרֶךְ לֹא נֶאֱמַר אֶלְא וַיְהִי לֹאמַר שְׁכֶבֶד הָיָה וְכְתִיב אֹרֶךְ זְרוּעַ לְצַדִּיק וְגו'
 וְהָאִי הוּא דְכְתִיב מִי הָעִיר מִמּוֹרָה וְגו'. וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת הָאֹרֶךְ וַיִּבְדֵּל אָמַר רַבִּי יִצְחָק

לשון הקודש

שְׁכֶבֶתוֹב (תהלים צו) אֹרֶךְ זְרוּעַ לְצַדִּיק וְלִישְׂרֵי לֵב
 שְׁמַחָה. וְהָרִי נֶאֱמַר וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹרֶךְ. וְהוּ
 שְׁכֶבֶתוֹב (ישעיה מא) מִי הָעִיר מִמּוֹרָה וְגו'.

וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת הָאֹרֶךְ כִּי טוֹב, מַה רָאָה? אָמַר רַבִּי
 חֵיָא כְּפִי שְׁאֲמַרְנֵהּ, רָאָה כְּמַעֲשֵׂי הַרְשָׁעִים וְגָנִיזוּ
 אֹתוֹ. רַבִּי אַבְאָ אָמַר, וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת הָאֹרֶךְ כִּי
 טוֹב לְגָנוּזוֹ אֹתוֹ. וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת הָאֹרֶךְ, וְגִי' וְשִׁתִּיל
 אֹתָם, שְׁכֶבֶתוֹב וַיְהִי אֹרֶךְ. מַה מִּשְׁמַע אֹרֶךְ? שְׁכֶבֶד
 הָיָה אֹרֶךְ. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, אֹרֶךְ לֹא נֶאֱמַר אֶלְא
 וַיְהִי, לֹאמַר שְׁכֶבֶד הָיָה, וְכְתוּב אֹרֶךְ זְרוּעַ לְצַדִּיק וְגו',
 וְהוּ שְׁכֶבֶתוֹב מִי הָעִיר מִמּוֹרָה וְגו'. וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת
 הָאֹרֶךְ וַיִּבְדֵּל, אָמַר רַבִּי יִצְחָק כְּמוֹ שְׁאֲמַרְנֵהּ, שְׂרָאָה

וְעוֹשָׂה לוֹ רְצוֹן בְּכָל מַה שְׁצָרִיד, וְאַימְתוֹ
 שׁוֹלְטַת עַל כָּל הַבְּרִיּוֹת. הוּא גֹזֵר
 וְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְקַיֵּם. עֲלִיו כְּתוּב
 (איוב כב) וְתַגְזֹר אָמַר וַיָּקָם לָךְ וְעַל דְּרָכֶיךָ
 נָגַהּ אֹרֶךְ.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹרֶךְ וַיְהִי אֹרֶךְ וְגו'.
 אָמַר רַבִּי יִצְחָק, מִכָּאן שְׁעַקְר הַקְדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא אֶת הַנְּטִיעוֹת הַלְלוּ וְשִׁתֵּל אֹתָם,
 מִשְׁמַע שְׁכֶבֶתוֹב יְהִי. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, אֹרֶךְ שְׁכֶבֶד
 הָיָה שְׁנִינֵהּ, מִשְׁמַע שְׁכֶבֶתוֹב וַיְהִי אֹרֶךְ. לֹא כְתוּב
 וְהָיָה אֶלְא וַיְהִי. וְכִשְׁהֶסְתַּבֵּל הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 בְּאֹתָם דְּרוֹת שְׁל רְשָׁעִים, גָּנִיזוּ לְצַדִּיקִים. וְהוּ

בְּדַמְרוֹן דְּחָמָא בְּעוֹבְדֵי הוֹן דְּרִשְׁעֵינָא וְנִגְזוּ לֵיהּ. רַבִּי אַבְרָהָם אָמַר חָמָא) דְּסָלִיק
 נְהוּרִיָּה מְסִיפֵי עָלְמָא עַד סִיפֵי עָלְמָא, וְכִי טוֹב הוּא
 לְאַנְגְּזָא לֵיהּ דְּלֹא יִתְנֹן מִנִּיהּ תִּיבִי עָלְמָא. (דף מו ע"א)

אָמַר רַבִּי שְׂמַעוֹן וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת הָאֹר כִּי טוֹב
 דְּלֹא יִשְׁתַּבַּח בֵּיהּ רְתָחָא, כְּתִיב הֲכֹא כִי טוֹב
 וְכְתִיב הָתָם (במדבר כד) כִּי טוֹב בְּעֵינַי יי לְבָרֵךְ אֶת
 יִשְׂרָאֵל, וְסוּפָא דְקָרָא (ד"א אוֹכַח) וַיִּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין
 הָאֹר וּבֵין תַּחֲשָׁף, וּבְגִין כֶּךָ לֹא אִשְׁתַּבַּח בֵּיהּ רְתָחָא
 וְאַף עַל גַּב דְּשִׁיתָף לוֹן קְדָשָׁא בְּרִיד הוּא כְּתָדָא.

תָּא חָזִי, נְהִירוֹ עֲלָאָה לְמַחְזֵי נְהִיר תַּאי אֹר.
 וּמִתְהוּא נְהִירוֹ חֲדוֹ לְכֻלָּא בֵּיהּ. וְהוּא יְמִינָא
 לְאַתְעֵטְרָא גּוּלְפוֹי (נ"א גְּלִיפֵי) וְגְלִיפִין בְּחֲדִיָּה וְהָא אִתְמַר.
 כְּתִיב, (תהלים לא) מָה רַב טוֹבְךָ אֲשֶׁר עֲפַנְתָּ לִירְאֶיךָ
 פְּעֻלָּתְךָ לַחֹסִים בְּךָ. מָה רַב טוֹבְךָ דָּא אֹר קְדָמָאָה

לשון הקודש

וְלִכְּנָן לֹא נִמְצְאָה בּוֹ רְתָחָה, וְאַף עַל גַּב
 שְׂשִׁתָּף אוֹתָם הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּאַחַד.
 בַּא רְאָה, הָאֹר עֲלִיּוֹן לְהִיּוֹת מְאִיר
 הָאֹר הוּא, וּמֵאוֹתוֹ אֹר שְׂמַחָה לְכָל בּוֹ.
 וְהוּא יְמִין לְהַתְעַטֵּר חֲקִיקוֹתָיו וְחֲקוּקָיו
 חֲקוּקִים יַחַד אִתּוּ, וְהִרִי נְאֻמָּר. כְּתוּב
 (תהלים לא) מָה רַב טוֹבְךָ אֲשֶׁר עֲפַנְתָּ
 לִירְאֶיךָ פְּעֻלָּתְךָ לַחֹסִים בְּךָ. מָה רַב טוֹבְךָ
 – זֶה אֹר רֵאשׁוֹן שְׁנַנּוּ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ

כְּמַעֲשֵׂי הַרְשָׁעִים וְנִגְזוּ אוֹתוֹ. רַבִּי אַבְרָהָם רָאָהוּ
 שְׂפִלְק אֹרוֹ מִסּוּף הָעוֹלָם וְעַד סוּף
 הָעוֹלָם, וְכִי טוֹב הוּא לְנַגְזוּ בְּרִי שְׂלֵא יִתְנֹו
 מִמֶּנּוּ רְשָׁעֵי הָעוֹלָם.

אָמַר רַבִּי שְׂמַעוֹן, וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת הָאֹר
 כִּי טוֹב, שְׂלֵא יִמְצָא בּוֹ רְתָחָה. כְּתוּב כְּאֵן
 כִּי טוֹב, וְכְתוּב שָׁם (במדבר כד) כִּי טוֹב בְּעֵינַי
 ה' לְבָרֵךְ אֶת יִשְׂרָאֵל, וְסוּף הַפְּסוּק וּמוֹכִיחַוּ
 – וַיִּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאֹר וּבֵין תַּחֲשָׁף.

דַּגְנִי קִדְשָׁא בְּרִידְ הוּא, לִירֵאִיד לְצַדִּיקִים לְאִנּוּן
 דְּחֵלִי תַטָּאָה כְּדַקְאֲמַרְנָן.

השלמה מההשמטות (סימן ל"ז)

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹר, וְאָמַר רַבִּי יוֹחָנָן שְׁנֵי
 אֹרִים הַגְּדוֹלִים הָיוּ, דְּכַתִּיב וַיְהִי אֹר. וְעַלְיוּ
 נֶאֱמַר כִּי טוֹב. וְלָקַח הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הָאֶחָד וּגְנָזוּ
 לְצַדִּיקִים לְעֵתִיד לְבָא דְכַתִּיב מָה רַב טוֹבָךְ אֲשֶׁר
 צַפַּנְתָּ לִירֵאִיד פְּעֻלָּתְ לַחֹסִים בְּךָ נֶגְדַּ בְּנֵי אָדָם.
 מְלַמֵּד שְׂאוֹר הָרֵאשׁוֹן אֵין כָּל בְּרִיָּה יְכוּלָה לְהַסְתַּכֵּל
 בּוּ דְכַתִּיב וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת הָאֹר כִּי טוֹב וַיֵּרָא
 אֱלֹהִים אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה וַהֲנִה טוֹב מְאֹד. רָאָה
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה, רָאָה טוֹב
 מְאֹד, מְזַהֵר וּבְהִיר.

וְלָקַח מֵאוֹרוֹ הַטוֹב וְכֻלְל שְׁלֵשִׁים וּשְׁתַּיִם נְתִיבוֹת

לשון הקודש

בְּךָ נֶגְדַּ בְּנֵי אָדָם. מְלַמֵּד שְׂאוֹר הָרֵאשׁוֹן
 אֵין כָּל בְּרִיָּה יְכוּלָה לְהַסְתַּכֵּל בּוּ,
 שְׂכַתוֹב וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת הָאֹר כִּי טוֹב,
 וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה וַהֲנִה
 טוֹב מְאֹד. רָאָה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת
 כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה, רָאָה טוֹב מְאֹד מְזַהֵר
 וּבְהִיר.

וְלָקַח מֵאוֹרוֹ הַטוֹב, וְכֻלְל שְׁלֵשִׁים וּשְׁתַּיִם
 נְתִיבוֹת הַחֲכֵמָה, וּנְתַנּוּ לְעוֹלָם הַזֶּה, וַהֲנִינוּ

הוּא. לִירֵאִיד - לְצַדִּיקִים, שְׁהִם יֵרָאִי
 תַטָּאָ כְּמוֹ שְׂאֲמַרְנָנוּ.

השלמה מההשמטות (סימן ל"ז)

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹר. וְאָמַר רַבִּי
 יוֹחָנָן, שְׁנֵי אֹרוֹת הַגְּדוֹלִים הָיוּ, שְׂכַתוֹב
 וַיְהִי אֹר, וְעַלְיוּ נֶאֱמַר כִּי טוֹב. וְלָקַח
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הָאֶחָד וּגְנָזוּ לְצַדִּיקִים
 לְעֵתִיד לְבָא, שְׂכַתוֹב (תהלים לא) מָה רַב
 טוֹבָךְ אֲשֶׁר צַפַּנְתָּ לִירֵאִיד פְּעֻלָּתְ לַחֹסִים

הַחֲכָמָה וּנְתָנוּ לְעוֹלָם הַזֶּה. וְהֵינּוּ דְכָתִיב (משלי ד) כִּי לָקַח טוֹב נָתַתִּי לָכֶם תּוֹרַתִי אֵל תַּעֲזוּבוּ. הָיוּ אוֹמְרֵי אוֹצְרָה שֶׁל תּוֹרָה שֶׁבָעַל פֶּה. וְאָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, אִם יִשְׁמְרוּ זֹאת הַמִּדָּה בְּעוֹלָם הַזֶּה שְׂזֹאת הַמִּדָּה נִחְשָׁבֶת בְּכֹלל הָעוֹלָם הַזֶּה, וְהִיא תּוֹרָה שֶׁבָעַל פֶּה. יִזְכּוּ לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא שֶׁהוּא הַטוֹב הַגָּנוּז.

וּמֵאִי נִיהוּ עֵוִזוּ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, דְכָתִיב (חבקוק א) וְנִגַּה כָּאוֹר תִּהְיֶה. עֲתִיד הַנִּגְוָה שֶׁנִּלְקַח מִהָאוֹר הָרֵאשׁוֹן לְהֵיוֹת כָּאוֹר, אִם יִקְיָמוּ בְּנֵי הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוָה אֲשֶׁר כָּתַבְתִּי לְהוֹרוֹתָם. וְכָתִיב (משלי א) שְׁמַע בְּנֵי מוֹסֵר אָבִיךָ וְאֵל תִּיטֹשׁ תּוֹרַת אִמְךָ. וְכָתִיב (חבקוק א) קַרְנִים מִיָּדוֹ לוֹ וְשֵׁם חֲבִיזוֹן עֵזוֹ, וּמֵאִי חֲבִיזוֹן עֵזוֹ. אֲלֵא אוֹתוֹ הָאוֹר שֶׁנִּגַּז וְהַחֲבִיבָא שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים ל"ד) צַפְנֵת לִירֵאִיךָ, וְזֶה שֶׁנִּשְׁאָר לָנוּ. (תהלים ל"ד) פָּעַלְתָּ לְחוֹסִים בְּךָ,

לשון הקודש

הַנִּגְוָה שֶׁנִּלְקַח מִהָאוֹר הָרֵאשׁוֹן לְהֵיוֹת כָּאוֹר, אִם יִקְיָמוּ בְּנֵי הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוָה אֲשֶׁר כָּתַבְתִּי לְהוֹרוֹתָם. וְכָתוּב (משלי א) שְׁמַע בְּנֵי מוֹסֵר אָבִיךָ וְאֵל תִּטֹּשׁ תּוֹרַת אִמְךָ, וְכָתוּב (חבקוק א) וְקַרְנִים מִיָּדוֹ לוֹ, וְשֵׁם חֲבִיזוֹן עֵזוֹ. וּמֵהוּ חֲבִיזוֹן עֵזוֹ? אֲלֵא אוֹתוֹ הָאוֹר שֶׁנִּגַּז וְהַחֲבִיבָא, שֶׁנֶּאֱמַר צַפְנֵת לִירֵאִיךָ. וְזֶה שֶׁנִּשְׁאָר לָנוּ - פָּעַלְתָּ לְחוֹסִים בְּךָ, אוֹתָם שֶׁחוֹסִים בְּצִלְךָ בְּעוֹלָם

שֶׁכָּתוּב (משלי ד) כִּי לָקַח טוֹב נָתַתִּי לָכֶם תּוֹרַתִי אֵל תַּעֲזוּבוּ. הָיוּ אוֹמְרֵי: אוֹצְרָה שֶׁל תּוֹרָה שֶׁבָעַל פֶּה. וְאָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, אִם יִשְׁמְרוּ זֹאת הַמִּדָּה בְּעוֹלָם הַזֶּה, שְׂזֹאת הַמִּדָּה נִחְשָׁבֶת בְּכֹלל הָעוֹלָם הַזֶּה, וְהִיא תּוֹרָה שֶׁבָעַל פֶּה, יִזְכּוּ לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא שֶׁהוּא הַטוֹב הַגָּנוּז.

וּמֵהוּ הוּא עֵזוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא? שֶׁכָּתוּב (חבקוק א) וְנִגַּה כָּאוֹר תִּהְיֶה. עֲתִיד

אֹתָם שְׁחוּסִים בְּצַלְךָ בְּעוֹלָם הַזֶּה וְשׁוֹמְרֵי תוֹרָתְךָ
וּמְקַיְיָמִים מִצְוֹתֶיךָ וּמְקַדְשֵׁים שְׂמֵךְ הַגְּדוֹל וּמְיֻחָדִים
בַּפֶּתֶר וּבַגְּלוּי, שְׁנַאֲמַר, נֶגֶד בְּנֵי אָדָם.

אָמַר רַבִּי רְחוּמַאי, מְלַמֵּד שֶׁהִיא אוֹרָה לְיִשְׂרָאֵל
וְתוֹרָה אוֹרָה. שְׁנַאֲמַר, (משלי ו) כִּי גַר מִצְוָה
וְתוֹרָה אוֹר, וְאָמַר גַּר זֶה מִצְוָה. וּמִצְוָה זֶה תוֹרָה
שֶׁבַעֲל פֶּה. אוֹר, זֶה תוֹרָה שֶׁבִכְתָּב. אֵלֶּא מִתּוֹךְ שֶׁכָּבַר
נְתַקִּיִּים הָאוֹר קָרִי לָהּ אוֹר. מִשָּׁל לְמָה הַדָּבָר דּוּמָה
לְאָדָם צְנוּעַ בְּסִפֵּי הַבַּיִת אֵף עַל פִּי שְׁיוֹם הוּא וְאוֹר
גְּדוֹל בְּעוֹלָם, אֵין אָדָם רוֹאֶה בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ אֵלֶּא אִם
בֶּן הַכְּנִים בּוֹ גַּר. גַּר תוֹרָה שֶׁבַעֲל פֶּה, אֵף עַל פִּי
שֶׁהִיא גַּר, צְרִיכָה לָהּ תוֹרָה לְפָרֵק קוֹשְׁיוֹתֶיהָ וּלְבַאֵר
סוּדוֹתֶיהָ. וּמַאי נִיהוּ יִרְאֵת יְיָ, זֶה הָאוֹר הִרְאֵשׁוּן.

וְאָמַר רַבִּי מֵאִיר מָהוּ דְכָתִיב וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי

לשון הקודש

דומה? לְאָדָם צְנוּעַ בְּסִפֵּי הַבַּיִת, אֵף עַל
פִּי שְׁיוֹם הוּא וְאוֹר גְּדוֹל בְּעוֹלָם, אֵין אָדָם
רוֹאֶה בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ אֵלֶּא אִם בֶּן הַכְּנִים בּוֹ
גַּר. גַּר – תוֹרָה שֶׁבַעֲל פֶּה. אֵף עַל פִּי
שֶׁהִיא גַּר, צְרִיכָה לָהּ תוֹרָה לְפָרֵק
קוֹשְׁיוֹתֶיהָ וּלְבַאֵר סוּדוֹתֶיהָ, וּמִי הוּא?
יִרְאֵת ה', זֶה הָאוֹר הִרְאֵשׁוּן.

שְׁנַאֲמַר רַבִּי מֵאִיר, מָהוּ שֶׁכָּתוּב וַיֹּאמֶר
אֱלֹהִים יְהִי אוֹר וַיְהִי אוֹר, וְלֹא אָמַר לוֹ

הַזֶּה וְשׁוֹמְרֵי תוֹרָתְךָ וּמְקַיְיָמִים מִצְוֹתֶיךָ,
וּמְקַדְשֵׁים שְׂמֵךְ הַגְּדוֹל וּמְיֻחָדִים בַּפֶּתֶר
וּבַגְּלוּי, שְׁנַאֲמַר נֶגֶד בְּנֵי אָדָם.

אָמַר רַבִּי רְחוּמַאי, מְלַמֵּד שֶׁהִיא אוֹרָה
לְיִשְׂרָאֵל, וְתוֹרָה אוֹרָה, שְׁנַאֲמַר (משלי ו) כִּי
גַר מִצְוָה וְתוֹרָה אוֹר. וְאָמַר גַּר – זֶה מִצְוָה,
וּמִצְוָה – זֶה תוֹרָה שֶׁבַעֲל פֶּה. אוֹר – זֶה
תוֹרָה שֶׁבִכְתָּב. אֵלֶּא מִתּוֹךְ שֶׁכָּבַר נְתַקִּיִּים
הָאוֹר, קוֹרֵא לוֹ אוֹר. מִשָּׁל לְמָה הַדָּבָר

אור ויהי אור ולא אמר ליה ויהי בן. מלמד שהאור
ההוא גדול ואין כל ברירה יכולה להסתכל בו. ונזוז
הקדוש ברוך הוא לצדיקים לעתיד לבא והיא מדת
כל סחורה שבעולם והוא כח אבן יקרה שקורין
סוחרת. ודר ועל מה היא מדת דר, אלא מלמד
שלקח הקדוש ברוך הוא מזיוה אחת מאלפים, ובנה
ממנה אבן יקרה נאה ומקושטת וכלל בה כל המצוות.

בא אברהם וביקש פחו לתת לו, נתנו לו אבן יקרה
זו ולא רצה אותה, זכה ונטל מדתו שנאמר
(מיכה ז) **תתן אמת ליעקב חסד לאברהם. בא יצחק**
וביקש פחו ונתנו לו, ולא רצה בה. זכה ונטל מדתו
שהיא מדת הגבורה דהיינו הפת"ד. דכתיב (בראשית ל"א)
וישבע יעקב בפחד אביו יצחק.

בא יעקב ורצה בה ולא נתנוהו לו, אמר ליה

לשון הקודש

בא אברהם וביקש פחו לתת לו, נתנו לו
אבן יקרה זו ולא רצה אותה. זכה ונטל
מדתו, שנאמר (מיכה ז) תתן אמת ליעקב
חסד לאברהם. בא יצחק וביקש פחו,
ונתנו לו ולא רצה בה. זכה ונטל מדתו,
שהיה מדת הגבורה, דהיינו הפחד,
שכתוב (בראשית לא) וישבע יעקב בפחד
אביו יצחק.

בא יעקב ורצה בה ולא נתנוהו לו. אמר

ויהי בן? מלמד שהאור ההוא גדול, ואין
כל ברירה יכולה להסתכל בו, ונזוז
הקדוש ברוך הוא לצדיקים לעתיד לבא,
והיא מדת כל סחורה שבעולם, והוא כח
אבן יקרה שקורין סוחרת ודר. ועל מה
היא מדת דר? אלא מלמד שלקח
הקדוש ברוך הוא מזיוה אחת מאלפים,
ובנה ממנה אבן יקרה נאה ומקושטת,
וכלל בה כל המצוות.

הואיל ואברהם מלמעלה ויצחק למטה, אתה תהיה
 באמצע ותכלול שלשתם דכתיב תתן אמת ליעקב.
 ומאי אמצע, היינו שלום. והא כתיב תתן אמת
 ליעקב, אמת ושלום חד הוי. כמה דאת אמר (אסתר
 ט) דברי שלום ואמת (ישעיה ט"ל) כי שלום ואמת יהיה
 בימי והיינו דכתיב (ישעיה נ"ח) והאכלתיך נחלת יעקב
 אביך. דהיינו נחלה גמורה דאית ליה תהם"ד והפחד
 והאמת והשלום. ולפיכך אמר (תהלים קי"ח) אבן מאסו
 הבונים היתה לראש פינה.

אבן מאסו אברהם ויצחק שבנו את העולם, היתה
 עתה לראש פינה. ולמה מאסו בה והלא
 נאמר (בראשית כ"ו) עקב אשר שמע אברהם בקולי
 וישמור משמרתי מצותי חקותי ותורותי. מאי
 משמרתי, אמר מדת חס"ד. כל ימי היות אברהם

לשון הקודש

שיש לו תהם"ד והפחד והאמת והשלום.
 ולפיכך אמר (תהלים קיח) אבן מאסו הבונים
 היתה לראש פינה.

אבן מאסו - אברהם ויצחק, שבנו את
 העולם, היתה עתה לראש פינה. ולמה
 מאסו בה, והלא נאמר (בראשית כו) עקב
 אשר שמע אברהם בקלי וישמור
 משמרתי מצותי חקותי ותורותי? מה זה
 משמרתי? אמרה מדת חסד: שכל ימי

לו, הואיל ואברהם מלמעלה ויצחק
 למטה, אתה תהיה באמצע ותכלול
 שלשתם, שפתיב תתן אמת ליעקב.
 ומדו האמצע? הינו שלום, והרי פתוב
 תתן אמת ליעקב? אמת ושלום הם
 אחד, כמו שנאמר (אסתר ט) דברי שלום
 ואמת, (ישעיה ט"ט) כי יהיה שלום ואמת
 בימי, והינו שפתיב (שם נח) והאכלתיך
 נחלת יעקב אביך. דהינו נחלה גמורה